

Sendika Meseleleri

Yazan: Sadreddine Djélal [1890-1954]

Selzadebaşı - Erkaf Matbaası 1338 [8°, 10 s. 5 Kr.]

Arka
Kapak

Türkiye'de milli ve beynelmüllet işi hareketlerini ilmi bir surette
tetkik eden ve Marxizm esaslarını izah eyleyen AYDINLIK
mevzuunu her ay muntazaman takip ediyoruz. Ve nezdettiği

2- Burjuva Demokrasi ve Sosyalizm	5 Kr.
1- Sermayedar Nizamı İstimaîsi	10 Kr.
3- Sosyalizm ve Tekâmülü	10 Kr.
5- Sendika Meseleleri	5 Kr.
4- İş Ücreti ve İşsizlik ^{Buhranı}	100 paradedir
6- Türkiye ve İstimaî İnkişaf	10 Kr.
7- İstimaî Mesele ve İslahatları	100 paradedir

Sipariş için: Babıali Caddesinde 71 numarada Aydınlık
müracaat alınmalıdır. (7)

Münderecat :

- (3) 1- Sendika ~~tanımı~~ Nedir ?
(21) 2- Sendikalar Nasıl Teşkil Olunur ?
(33) 3- Sendika ve Sosyalist Partisi.
(İktisadi Teşkilât) (Siyasi Teşkilât)

Bilhassa son aylar zarfında İstanbul'da mevcut
 Amele teşkilâtlarının, büyük bir tezebzüb ve buhran saf-
 hası geçirmekte olduklarına ve hemen bütün amele
 hareketlerinin muvaffakiyetsizlikle neticelendiklerine
 şâhit olmaktayız. Hatta bir süre evvel teşkilâtlarına
 karşı gayet büyük bir rabıta ve alaka gösteren Tramvay
 işçilerinin bile bugün, mevcut buhranların firkanın
 inhiâlinden sonra ekseriyet itibarıyla, his bir teşkilâta
 dahil olmayarak, mütereddit ve intizara bir vaziyette
 kaldıklarını görüyoruz. Umumiyetle işçiler de derun bir
 ademi memnuniyet hissi var. Neşrettiğinden beri bir takım
 maceraperest insanlar tarafından tesos edilen amele
 teşkilâtlarının türlü süistimal ve rezalelerinden ame-
 lerinin o kadar can yandırmış ki firka ve cemiyet iş-
 lerinde evvelki kadar bir alaka ve huvaşık mesgul
 olmuyorlar.

Diğer cihetten kumpanyalar ve sermayedarlar, işçi-
 lerin bu tereddüt vaziyetinden istifade, amele üye-
 leri icra ettikleri faaliyetleri ziyadeles tirmektedirler:
 yermiyeler azaltıyor, çalışma saatleri azaltıyor,
 en mantıksız sebeplerden dolayı işçiler sokaka atılıyor.

İşçi sınıfının bugünkü vaziyetini bu iki üs-
 kelime ile hümlâsa edebiliriz: bir tarafta: teşkilâtsiz,
 suursuz ve ittihatısız ve muhtelif maceraperest şahsi-
 yetler tarafından aldatılan işçi sınıfı; diğer cihette:
 teşkilâtlü, suurlu ve müttelit sermayedar sınıfı..

Gayeleri ve menfaatleri zed olan bu iki sınıf, her
 hangi bir meseleden dolayı mücadele haline geçtikleri
 zaman, teşkilât, suur ve ittihadı malik olan taraf,
 yani sermayedar ve kumpanyalar kazanıyor ve bu
 pek tabiidir.

Bu hal ne vakite kadar devam edecek?

.....

[Mesele, sistem meselesi'dir!]

(5)

1- Hamallar, Mavna ve Salaporyacılar, Etmeçiler ve Kömür ameleleri.. gibi binlerce ameleleri toplayan (Lonca Teskilâtları). Bunlar bir kas ağa veya kalıya veya patron tarafından, amelelerin hukuk ve menafii düşünülünce ve yalnız onların kendi menfaati gözetilerek işleme alınmaktadırlar.

(6)

Bu teskilâtlara; hem amele hem de patronlar, mal sahipleri dahil olduğu işin, sınıf mücadelesi esas kabul edilmiştir. Ve bundan dolayı bu cemiyetlere dahil olan işçiler, büyük bir yekün teskil etmelerine rağmen, haklarını tasdik ve metalelerinden vefak bir kısmını bile kabul ettirmeye muvaffak olamamışlardır. Ve bu serait dahilinde olmak ihtimali de yoktur.

... [Son zamanlarda vyanıklık!] e.g. Fırın ameleleri-

(7)

2- Mürettepler Cemiyeti, Tütün ameleleri Cemiyeti, Garsonlar Cemiyeti, Berberler Cemiyeti.. gibi patronların vyanetinden az sok kurtulan ve bir amele sendikası mahiyetinde olan bu teskilâtlar, hakiki bir sendika halüne geçemediklerinden dolayı bazı zamanlar patronlara bir kas metale kabul ettirmeye muvaffak olmuşlar ise de bu uzun müddet devam edememiş, bir kas zaman sonra patronlar verdiklerini kısmen veya tamamen geri almışlardır.

3- Türkiye Sosyalist Fırkası, İşi Sosyalist Fırkası ve T. S. F.'nin inhi lâhinden sonra teşekkül eden T. Müstakil S. F. ... bütün bu teskilâtlar, fırka ismini taşımakla beraber hakikatta bundan ^{evvel} ayrıldığı gibi az sok sendika mahiyetindedirler. Esaslardan ziyade salıslara merbut olan bu teskilâtlarda, hakiki birer sendika değildirler.

Ve bunun isandis ki patron ve sermaye dağlara karşı muvaffakiyetle mücadele edemiyorlar. Ve bazı metalip kabul etmişler bile bunun tesiri mahdut ve muvakkat oluyor. Nitekim bu sen zamanlarda Tramvay Kurumunu ameleye karşı istediği gibi keyfi ve gaddarane bir surette hareket etmektedir.

Sendika ile furka arasındaki fark ve hakiki sendikamızın ne surette teşekkül edeceğini daha ileride mevzu bahis edeceğiz.

⑧ 4- Bu teşkilâtlardan maada "Türkiye İssi Derneği" ve "Beynelmütel İşçiler İttihadi" vardır.

Bunlardan, hükümet fabrikaları amelelerinin toplayan "Türkiye İssi Derneği" nizamnamesi ve sekli faaliyeti itibarıyla hakiki bir sendikadır. Maalesef hükümet fabrikası amelelerinin diğer amele ile kabili kıyas olma-yacak derecede sefil vaziyetleri neticesinde bu dernek şimdiye kadar büyük bir mevcudiyet göstermemiştir.

"B. i. i." ise Amerika'da mevcut (I. W. W.) ismindeki teşkilât sistemindedir. Ve bu gün yalnız demir ameleleri, marangozlar sendikalarının ihtiva etmektedir, ve teşkilâtları tamam lamaya daha muvaffak olamamıştır.

Industrial
Workers
of the
World.